

به نام خدا

پرورش ارزش های اخلاقی در دانش آموزان

مولفان :

سیما جغتایی

مهدی فضلی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: جغتایی، سیما، ۱۳۷۵ -
عنوان و نام پدیدآور: پرورش ارزش‌های اخلاقی در دانش‌آموزان / مولفان سیما جغتایی، مهدی
فضلی.

مشخصات نشر: ارسطو (سامانه اطلاع‌رسانی چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۱۳۱ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۵۲۲-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۵ - ۱۳۱.

موضوع: شاگردان -- اخلاق

تربیت اخلاقی

شناسه افزوده: فضلی، مهدی، ۱۳۷۲-

رده‌بندی کنگره: LB۳۶۰۹

رده‌بندی دیویی: ۳۷۱/۸۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۶۴۷۳۹

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

Student ethics
Moral education

نام کتاب: پرورش ارزش‌های اخلاقی در دانش‌آموزان

مولفان: سیما جغتایی - مهدی فضلی

ناشر: ارسطو (سامانه اطلاع‌رسانی چاپ و نشر ایران)

صفحه‌آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

چاپ: زبرجد

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۵۲۲-۲

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

انتشارات ارسطو

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه.....
۹	فصل اول: اهمیت ارزش های اخلاقی در تربیت.....
۹	بنیان شخصیت: درک ارزش های اخلاقی
۱۲	نقش آموزش و پرورش در پرورش ارزش های اخلاقی
	پرورش تصمیم گیری اخلاقی: توانمندسازی دانش آموزان برای انتخاب
۱۴	درست از اشتباه.....
۱۷	رشد اخلاقی: سفر از کودکی تا بزرگسالی
۱۹	تأثیر تربیت اخلاقی بر رفاه و موفقیت دانش آموزان
۲۲	پرورش فرهنگ مدرسه مبتنی بر ارزش: بستر یادگیری اخلاقی
۲۵	فصل دوم: القای احترام و همدلی در دانش آموزان.....
۲۵	قدرت احترام: پرورش تفاهم و بردباری
۲۷	پرورش همدلی: پرورش شفقت و ارتباط
۳۰	استقبال از تنوع: بزرگداشت تفاوت ها و ایجاد جامعیت
۳۳	حل تعارض
۳۵	نقش مربی: الگوسازی رفتار محترمانه و همدلانه
۳۸	شجاعت اخلاقی
۴۱	فصل سوم: مسئولیت پذیری و صداقت در عمل.....
۴۱	ایجاد شهروندان مسئول: تاکید بر مسئولیت پذیری و وظیفه.....
۴۴	صداقت و درستی: حمایت از صداقت و امانت
۴۷	رهبری اخلاقی: توانمندسازی دانش آموزان برای رهبری با صداقت.....
۴۹	مسئولیت زیست محیطی: پرورش سرپرستی و پایداری
۵۲	اخلاق دیجیتال: پرورش رفتار آنلاین مسئولانه
۵۵	اثر ریپل: درک تأثیر اقدامات فردی بر جامعه.....
۵۹	فصل چهارم: پرورش همدلی و مهربانی.....

قلب مهربانی: ترویج اعمال شفقت و نوع دوستی	۵۹
اعمال تصادفی مهربانی: در آغوش گرفتن حرکات کوچک نیکویی	۶۲
مهربانی در تعارض: حل اختلاف با لطف و درک	۶۴
آموزش خدمات: توانمندسازی دانش آموزان برای بازپرداخت به جامعه	۶۷
لذت بخشش: کشف تحقق در اعمال مهربانی	۶۹
اثر پروانه: چگونه مهربانی افراد و جامعه را متحول می کند	۷۲
فصل پنجم: ارزش های اخلاقی در عصر دیجیتال	۷۵
شهروندی دیجیتال: پیمایش در چالش های اخلاقی دنیای دیجیتال	۷۵
ایمنی آنلاین و آزار سایبری: پرورش رفتار محترمانه و مسئولانه	۷۷
ردپای دیجیتال: درک تأثیر بلندمدت اقدامات آنلاین	۸۰
تفکر انتقادی در عصر دیجیتال: ارزیابی اطلاعات و رسانه	۸۳
هوش هیجانی در دنیای مجازی: تقویت همدلی و ارتباط	۸۶
تعادل و رفاه: پرورش یک رابطه سالم با فناوری	۸۹
فصل ششم: ادغام ارزش های اخلاقی در برنامه درسی و فرهنگ	
مدرسه	۹۳
رویکرد کل مدرسه: اولویت قرار دادن ارزش های اخلاقی	۹۳
ارزش های اخلاقی در سراسر موضوعات	۹۶
پروژه های یادگیری خدمات	۹۹
مربی به عنوان یک راهنمای اخلاقی	۱۰۲
منابع و مآخذ	۱۰۵
منابع فارسی	۱۰۵
منابع لاتین	۱۰۵

مقدمه

در مجموعه عظیم آموزش، دانش و مهارت تحصیلی بدون شک عناصر حیاتی هستند که ذهن جوانان را برای رویارویی با چالش‌های آینده شکل می‌دهند. با این حال، فراتر از قلمرو تعالی تحصیلی، بعد عمیقی قرار دارد که به عنوان قطب‌نمای اخلاقی عمل می‌کند و دانش‌آموزان را راهنمایی می‌کند تا پیچیدگی‌های زندگی را با صداقت، همدلی و شفقت طی کنند. این بعد قدرتمند چیزی جز ارزش‌های اخلاقی نیست.

به "پرورش ارزش‌های اخلاقی در دانش‌آموزان" خوش آمدید، سفری به قلب آموزش، جایی که پرورش ارزش‌های اخلاقی در مرکز توجه قرار می‌گیرد. به عنوان مربیان، والدین و سرپرستان، مسئولیت تحول آفرین نه تنها به توانایی‌های فکری دانش‌آموزان، بلکه شخصیت و پایه‌های اخلاقی آنها نیز به ما سپرده شده است. این کتاب کاوشی دگرگون‌کننده را آغاز می‌کند و فصل‌های روشنگری را در هم می‌پیوندد که به اهمیت ارزش‌های اخلاقی در آموزش می‌پردازد و راهبردهای عملی برای القای احترام، همدلی، مسئولیت‌پذیری و مهربانی در دانش‌آموزان ارائه می‌دهد.

سفر ما با فصل ۱ آغاز می‌شود، جایی که ما به "اهمیت ارزش‌های اخلاقی در آموزش" توجه می‌کنیم. در این فصل اساسی، ما به جوهر ارزش‌های اخلاقی، فراتر از مرزهای فرهنگی و دوره‌های زمانی می‌پردازیم. ما نقش عمیقی را که آموزش در پرورش ارزش‌های اخلاقی ایفا می‌کند، بررسی می‌کنیم و تشخیص می‌دهیم که دانش بدون راهنمایی اخلاقی ممکن است به یک جامعه پراکنده و نامتعادل منجر شود.

در اینجا، اهمیت رویکرد ارزش‌محور به آموزش را آشکار می‌کنیم، جایی که رشد شخصیت با پیشرفت تحصیلی درهم می‌آمیزد. ما می‌دانیم که ارزش‌های اخلاقی به عنوان بستری برای تصمیم‌گیری مسئولانه، صداقت و شفقت عمل می‌کنند. همانطور

که به مفاهیم آموزش اخلاقی می پردازیم، تأثیر آن را بر رفاه، موفقیت و ایجاد جوامع هماهنگ دانش آموزان تصدیق می کنیم.

فصل ۲ ما را دعوت می کند تا با "القای احترام و همدلی در دانش آموزان" به کاوش در قلب همدلی و تفاهم پردازیم. در این فصل، ما قدرت دگرگون کننده احترام، فراتر رفتن از تفاوت ها و تقویت روابط هماهنگ در جوامع مختلف را تشخیص می دهیم. ما به تأثیر عمیق همدلی می پردازیم و دانش آموزان را قادر می سازیم تا شفقت، مهربانی و ارتباط واقعی با دیگران را در آغوش بگیرند.

در این فصل، ما نقش مربیان را در الگوسازی رفتار محترمانه و همدلانه، توانمندسازی دانش آموزان برای پیروی از راه های خود بررسی می کنیم. ما اهمیت حل تعارض و حل سازنده اختلافات را با لطف و درک آشکار می کنیم. با پرورش همدلی، فرهنگ مدرسه ای فراگیر و پذیرنده را پرورش می دهیم که در آن دانش آموزان احساس ارزشمندی می کنند و شنیده می شوند.

در فصل ۳، با کاوش در جنبه های عملی "مسئولیت و صداقت در عمل"، کاوش ما عمیق تر می شود. ما اهمیت عمیق ایجاد شهروندانی مسئول را که اهمیت مسئولیت پذیری و وظیفه را درک می کنند، درک می کنیم. ما ارزش همیشگی صداقت و درستکاری، ترویج صداقت و امانتداری را به عنوان ستون های اخلاقی اساسی بررسی می کنیم.

این فصل همچنین قدرت تغییردهنده رهبری اخلاقی را برجسته می کند و دانش آموزان را برای رهبری با صداقت، همدلی و تعهد به عدالت اجتماعی توانمند می سازد. همانطور که ما مسئولیت زیست محیطی و سرپرستی را پذیرفته ایم، دانش آموزان را توانمند می کنیم تا شهروندان جهانی شوند که سیاره ما را گرمی می دارند و از آن محافظت می کنند. علاوه بر این، ما تأثیر اقدامات فردی را بر جامعه تشخیص می دهیم و احساس مسئولیت جمعی را تقویت می کنیم.

فصل ۴ ویژگی‌های دگرگون‌کننده مهربانی و شفقت را با "پرورش همدلی و مهربانی" تجلیل می‌کند. در این صفحات، ما تأثیر موجی عمیق اعمال کوچک مهربانی را کشف می‌کنیم که فرهنگ شفقت و نوع دوستی را تقویت می‌کند. ما بررسی می‌کنیم که چگونه مهربانی به یک نیروی راهنما تبدیل می‌شود و حس شادی و رضایت را هم در بخشندگان و هم در گیرندگان تقویت می‌کند.

در این فصل، ما به پروژه‌های یادگیری خدماتی می‌پردازیم و دانش‌آموزان را قادر می‌سازیم تا به جوامع خود کمک کنند و تأثیر مثبت بگذارند. ما اهمیت پذیرفتن مهربانی را حتی در هنگام تعارض و ایجاد محیطی که در آن درک و همدلی فراتر از تفاوت‌ها است، درک می‌کنیم. همانطور که مهربانی را پرورش می‌دهیم، پتانسیل دگرگون‌کننده آن را در ایجاد دنیایی دلسوزتر و دلسوزتر آشکار می‌کنیم.

فصل ۵ ما را دعوت می‌کند تا با "ارزش‌های اخلاقی در عصر دیجیتال" پیچیدگی‌های دنیای مدرن را مرور کنیم. در این فصل، ما اهمیت شهروندی دیجیتال را تشخیص می‌دهیم و چالش‌های اخلاقی حوزه دیجیتال را مسئولانه و محترمانه دنبال می‌کنیم. ما به تأثیر امنیت آنلاین و آزار سایبری می‌پردازیم و دانش‌آموزان را برای نشان دادن رفتار اخلاقی آنلاین توانمند می‌کنیم.

تفکر انتقادی در عصر دیجیتال در کانون توجه قرار می‌گیرد، زیرا ما دانش‌آموزان را تشویق می‌کنیم که اطلاعات و رسانه‌ها را به صورت انتقادی ارزیابی کنند. ما تلاقی هوش عاطفی و فناوری را بررسی می‌کنیم و همدلی و ارتباط را در دنیای مجازی تقویت می‌کنیم. علاوه بر این، ما بر اهمیت ایجاد تعادل بین استفاده از فناوری و رفاه و ارتقای روابط سالم با فناوری تأکید می‌کنیم.

سفر تحول‌آفرین ما با فصل ۶ به پایان می‌رسد، جایی که ما به بررسی اجرای عملی "یکپارچه‌سازی ارزش‌های اخلاقی در برنامه درسی و فرهنگ مدرسه" می‌پردازیم. در اینجا، ما رویکرد کل‌مدرسه را می‌پذیریم، جایی که ارزش‌های اخلاقی به بخشی جدایی‌ناپذیر از اخلاق و ارزش‌های مؤسسه تبدیل می‌شود. ما کشف می‌کنیم که

چگونه ارزش‌های اخلاقی به طور یکپارچه با موضوعات مختلف در هم تنیده می‌شوند و اخلاق را به برنامه درسی القا می‌کنند.

پروژه‌های یادگیری خدماتی به تجسم ملموس ارزش‌های اخلاقی در تجربیات دنیای واقعی تبدیل می‌شوند و دانش‌آموزان را برای مشارکت معنادار در جامعه توانمند می‌سازند. در این صفحات، ما نقش اساسی مربیان را به عنوان راهنمای اخلاقی، پرورش رشد اخلاقی در دانش‌آموزان تشخیص می‌دهیم. علاوه بر این، ما اهمیت مشارکت خانواده و جامعه را جشن می‌گیریم و آموزش اخلاقی را فراتر از محدوده کلاس درس گسترش می‌دهیم.

در «پرورش ارزش‌های اخلاقی در دانش‌آموزان»، سفری دگرگون‌کننده را آغاز می‌کنیم که از مرزهای آموزش سنتی فراتر می‌رود. با پذیرش ارزش‌های اخلاقی، ما دانش‌آموزان را توانمند می‌سازیم تا به افرادی دلسوز، مسئولیت‌پذیر و اصولی تبدیل شوند که تأثیر مثبتی بر جهان بگذارند. بیایید با هم ارزش‌های اخلاقی را در دانش‌آموزان پرورش دهیم و آینده‌ای روشن‌تر را پرورش دهیم که در آن همدلی، شفقت و رفتار اخلاقی در هر گوشه‌ای از جامعه شکوفا شود.

فصل اول

اهمیت ارزش های اخلاقی در تربیت

بنیان شخصیت: درک ارزش های اخلاقی

شخصیت و ارزش های اخلاقی پایه‌ی قطب‌نمای اخلاقی افراد را تشکیل می‌دهند و اعمال و تصمیمات او را در طول زندگی شکل می‌دهند. درک ارزش های اخلاقی در پرورش فضیلت و هدایت رفتار در زمینه های گوناگون ضروری است. این بخش به اهمیت ارزش های اخلاقی در رشد انسان و روش های تأثیرگذاری آن‌ها بر اعمال فردی و جمعی می‌پردازد.

ارزش های اخلاقی عمیقاً در طبیعت انسان ریشه دارند و اغلب تحت تأثیر هنجارهای فرهنگی، مذهبی و اجتماعی هستند (توریل^۱، ۲۰۱۶، ص ۱۲۳). آنها به عنوان اصول راهنمایی عمل می‌کنند که درست را از نادرست، فقط از ناعادلانه، و اخلاقی را از غیراخلاقی متمایز می‌کند. رشد ارزش های اخلاقی از اوایل کودکی آغاز می‌شود و از طریق تعاملات اجتماعی و تجربیات شخصی به تکامل خود ادامه می‌دهد (کرتناور، ۲۰۱۶، ص ۶۷). والدین، معلمان و جوامع نقشی محوری در القای این ارزش ها ایفا می‌کنند که در نهایت به شالوده شخصیت فرد تبدیل می‌شود.

تحقیقات در روانشناسی رشد اهمیت استدلال اخلاقی و همدلی را در شکل گیری ارزش های اخلاقی برجسته کرده است (آیزنبرگ و اگوم^۲، ۲۰۰۹، ص ۸۰). استدلال اخلاقی

1. Toril
2. Eisenberg & Eggum

شامل فرآیندهای شناختی است که افراد برای ارزیابی معضلات اخلاقی و اتخاذ تصمیماتی که با ارزش های آنها همسو باشد، استفاده می کنند. از سوی دیگر، همدلی، افراد را قادر می سازد تا احساسات دیگران را درک کرده و به اشتراک بگذارند و شفقت و نگرانی برای رفاه آنها را تقویت می کند.

ارزش های اخلاقی نه تنها رفتار فردی را هدایت می کند، بلکه فرهنگ و اخلاق سازمان ها و جوامع را نیز شکل می دهد (رست^۱، ۲۰۱۶، ص. ۲۰۵). به عنوان مثال، در محیط های آموزشی، تأکید شدید بر ارزش های اخلاقی می تواند یک محیط یادگیری مثبت و محترمانه ایجاد کند که در آن دانش آموزان به صادق بودن، دلسوز بودن و مسئولیت پذیری تشویق می شوند (برکوویتز و بیر^۲، ۲۰۱۶، ص. ۳۱۴). به طور مشابه، در زمینه های حرفه ای، سازمان هایی که صداقت و رفتار اخلاقی را در اولویت قرار می دهند، فرهنگ اعتماد و مسئولیت پذیری را پرورش می دهند.

فیلسوفان مدت هاست که درباره ریشه های ارزش های اخلاقی و ذاتی یا آموخته بودن آنها بحث کرده اند (کنافو و اسپینات^۳، ۲۰۱۶، ص. ۴۵). برخی نظریه ها پیشنهاد می کنند که برخی از اصول اخلاقی جهانی هستند و از نظر بیولوژیکی تعیین می شوند، در حالی که برخی دیگر استدلال می کنند که ارزش های اخلاقی به طور اجتماعی ساخته شده اند و در فرهنگ ها متفاوت هستند. ارزش های اخلاقی صرف نظر از خاستگاه هایشان، نقش مهمی در حفظ نظم اجتماعی و ارتقای همزیستی هماهنگ بین افراد و جوامع دارند.

آموزش ارزش های اخلاقی کانون اصلی آموزش اخلاقی در جوامع مختلف بوده است (نارواز^۴ و همکاران، ۱۳۹۳، ص. ۷۷). مؤسسات آموزشی اغلب آموزش اخلاقی را در برنامه درسی خود ادغام می کنند تا آگاهی اخلاقی را پرورش دهند و رفتارهای اجتماعی را ترویج دهند. از طریق آموزش اخلاقی، دانش آموزان در معرض دوره های اخلاقی قرار

1. Rest
2. Berkowitz & Bier
3. Knafo & Spinath
4. Narvaez

می‌گیرند و تشویق می‌شوند تا ارزش‌ها و باورهای خود را به طور انتقادی تجزیه و تحلیل کنند.

یکی از چالش‌ها در توسعه ارزش‌های اخلاقی، تأثیر عوامل بیرونی مانند رسانه‌ها و فشار همسالان است (هیدت^۱، ۲۰۱۴، ص ۳۲۱). نمایش خشونت و رفتارهای غیراخلاقی در رسانه‌ها می‌تواند افراد را نسبت به نگرانی‌های اخلاقی حساسیت زدایی کند، در حالی که تعامل با همسالان می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر تصمیم‌گیری اخلاقی داشته باشد. مربیان و والدین باید در ترویج الگوهای نقش مثبت و تقویت گفتگوهای باز برای مقابله با تأثیرات منفی هوشیار باشند.

ارزش‌های اخلاقی نه تنها رفتار فردی را شکل می‌دهند، بلکه زیربنای رهبری اخلاقی و تصمیم‌گیری در زمینه‌های مختلف هستند (براون و تروینو^۲، ۲۰۱۴، ص ۵۰۶). رهبران اخلاقی یکپارچگی، انصاف و مسئولیت‌پذیری را نشان می‌دهند، لحن اخلاقی را برای سازمان خود ایجاد می‌کنند و دیگران را تشویق می‌کنند تا اخلاقی عمل کنند. در مقابل، فقدان ارزش‌های اخلاقی در رهبری می‌تواند منجر به اعمال غیراخلاقی و عدم اعتماد در بین ذینفعان شود.

ارزش‌های اخلاقی به‌عنوان زیربنای منش و رفتار اخلاقی عمل می‌کنند و افراد را در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی راهنمایی می‌کنند و فرهنگ سازمان‌ها و جوامع را شکل می‌دهند. رشد ارزش‌های اخلاقی از اوایل کودکی آغاز می‌شود و از طریق تجربیات و تعامل با دیگران تکامل می‌یابد. با تقویت استدلال اخلاقی، همدلی و آموزش اخلاقی، می‌توانیم افراد و جوامعی را که متعهد به حفظ ارزش‌های فضیلت‌آمیز و دلسوزانه هستند پرورش دهیم.

1. Hidet

2. Brown and Trevino

نقش آموزش و پرورش در پرورش ارزش های اخلاقی

آموزش نقش اساسی در شکل دادن به ارزش های اخلاقی و اصول اخلاقی افراد دارد و به رشد شهروندانی مسئول و دلسوز کمک می کند. این بخش به بررسی اهمیت آموزش در پرورش ارزش های اخلاقی و تأثیر آن بر شخصیت شخصی، هماهنگی اجتماعی و شهروندی جهانی می پردازد.

در هسته خود، آموزش به عنوان یک وسیله قدرتمند برای انتقال هنجارهای فرهنگی و اجتماعی، از جمله ارزش های اخلاقی، از نسلی به نسل دیگر عمل می کند (کولبرگ^۱، ۲۰۱۴، ص ۲۳۱). در مدارس و مؤسسات آموزشی، دانش آموزان در معرض دیدگاه های گوناگون و معضلات اخلاقی قرار می گیرند و به آن ها اجازه می دهد تا ارزش ها و باورهای خود را به طور انتقادی بازتاب دهند. از طریق آموزش اخلاقی، افراد به دانش و ابزارهای مورد نیاز برای اتخاذ تصمیمات اخلاقی آگاهانه دست می یابند.

گنجاندن آموزش اخلاقی در برنامه درسی در پرورش آگاهی اخلاقی و همدلی در بین دانش آموزان ضروری است (ناسی^۲، ۲۰۱۶، ص ۱۷۸). برنامه های آموزش اخلاق فرصت هایی را برای دانش آموزان فراهم می کند تا در مورد مسائل اخلاقی بحث و گفتگو کنند، و آنها را تشویق می کند تا پیامدهای اعمال خود را کشف کنند و تأثیر تصمیم های خود را بر دیگران درک کنند. چنین برنامه هایی همچنین یادگیری اجتماعی و عاطفی را ترویج می کنند و دانش آموزان را قادر می سازند همدلی و شفقت را نسبت به همسالان خود توسعه دهند.

یکی از جنبه های کلیدی تربیت اخلاقی، الگوبرداری از رفتار اخلاقی توسط مربیان و افراد مرجع است (برکوویتز و بیر^۳، ۲۰۱۶، ص ۳۱۹). معلمانی که صداقت، صداقت و مهربانی را در تعامل خود با دانش آموزان نشان می دهند، به عنوان الگو عمل می کنند و

1. Kohlberg
2. Nucci
3. Berkowitz & Bier

دانش آموزان را به تقلید از این فضایل تشویق می کنند. رفتار مربیان عمیقاً بر رشد اخلاقی دانش آموزان تأثیر می گذارد و بر اهمیت تجسم ارزش هایی که آنها به دنبال القای آن هستند تأکید می کند.

آموزش همچنین استدلال اخلاقی و تفکر انتقادی را تقویت می کند و افراد را قادر می سازد تا از معضلات پیچیده اخلاقی عبور کنند (ناروائز و همکاران، ۱۳۹۳، ص. ۸۹). قرار گرفتن در معرض دیدگاه های اخلاقی و نظریه های اخلاقی متنوع، افراد را قادر می سازد تا در بحث های اخلاقی شرکت کنند و تصمیمات آگاهانه بگیرند. یک آموزش جامع، افراد را به مهارت هایی مجهز می کند تا مسائل اخلاقی را با در نظر گرفتن پیامدهای اعمالشان بر خود و دیگران، تحلیل انتقادی کنند.

پرورش ارزش های اخلاقی از طریق آموزش فراتر از سطح فردی است و نقش حیاتی در ایجاد جامعه ای عادلانه و هماهنگ دارد (کرتناور^۱، ۲۰۱۶، ص ۶۵). جامعه ای که در آن ارزش های اخلاقی رعایت می شود، انسجام و اعتماد اجتماعی را ارتقا می دهد و منجر به جوامع قوی تر و تعاملات اجتماعی مثبت می شود. بنابراین مؤسسات آموزشی مسئولیت پرورش شهروندانی با اخلاق را بر عهده دارند که به بهبود جامعه کمک می کنند.

آموزش اخلاقی همچنین می تواند در پرورش شهروندی جهانی و ترویج عدالت اجتماعی مؤثر باشد (اسلر و استارکی^۲، ۲۰۱۴، ص. ۳۴۲). با آموزش دانش آموزان در مورد مسائل جهانی، تنوع فرهنگی و به هم پیوستگی جهان، آموزش می تواند احساس مسئولیت نسبت به بشریت و کره زمین را القا کند. شهروندی جهانی بر همدلی و همبستگی با افراد با پیشینه های مختلف تأکید دارد و از افراد می خواهد که به طور جمعی برای مقابله با چالش های جهانی کار کنند.

گنجاندن ارزش های اخلاقی در آموزش بدون چالش نیست. تنوع فرهنگ ها و باورها در دنیای جهانی شده، مربیان را می طلبد که با حساسیت و احترام به آموزش اخلاقی

1. Curtnavar

2. Osler & Starkey

نزدیک شوند (استریک^۱، ۲۰۱۸، ص. ۱۱۲). ایجاد تعادل بین اصول اخلاقی جهانی با نسبیّت گرایی فرهنگی برای جلوگیری از تحمیل فرهنگی و در عین حال پرورش ارزش های اخلاقی مشترک که تفاهم و همکاری را ارتقا می بخشد، بسیار مهم است.

استفاده از فناوری در آموزش نیز چالش های منحصر به فردی در پرورش ارزش های اخلاقی ایجاد می کند. عصر دیجیتال افراد را در معرض حجم وسیعی از اطلاعات، از جمله محتوای غیراخلاقی و اطلاعات نادرست قرار می دهد (مدن^۲ و همکاران، ۲۰۱۷، ص ۵۴). مربیان باید دانش آموزان را در جهت یابی مسئولانه در چشم انداز دیجیتال و ارزیابی انتقادی منابع و پیامدهای اطلاعاتی که با آن مواجه می شوند راهنمایی کنند.

آموزش نقش اساسی در پرورش ارزش های اخلاقی و اصول اخلاقی دارد. مؤسسات آموزشی از طریق آموزش اخلاقی، استدلال اخلاقی، و الگوسازی رفتار اخلاقی، افراد مسئول و دلسوز را شکل می دهند که به طور مثبت به جامعه کمک می کنند. آموزش اخلاقی کاتالیزوری برای پرورش شهروندی جهانی و ترویج عدالت اجتماعی است و افراد را برای تبدیل شدن به عوامل تغییرات مثبت در جهانی متنوع و به هم پیوسته توانمند می سازد.

پرورش تصمیم گیری اخلاقی: توانمندسازی دانش آموزان برای انتخاب درست از اشتباه

تصمیم گیری اخلاقی یک جنبه حیاتی از توسعه فردی و شهروندی مسئولانه است. در محیط های آموزشی، توانمندسازی دانش آموزان با مهارت ها و دانش برای انتخاب های اخلاقی و عمل با صداقت ضروری است. این بخش اهمیت پرورش تصمیم گیری اخلاقی در دانش آموزان و نقش مربیان در پرورش احساس مسئولیت اخلاقی را بررسی می کند.

1. Strike
2. Madan

یکی از عناصر اساسی پرورش تصمیم گیری اخلاقی، ارائه درک جامعی از اخلاق و ارزش های اخلاقی برای دانش آموزان است (گود^۱، ۲۰۱۶، ص ۸۲). آموزش اخلاق باید شامل بررسی نظریه های اخلاقی مختلف، مانند نتیجه گرایی، ریشه شناسی، و اخلاق فضیلت باشد تا به دانش آموزان کمک کند تا دیدگاه های مختلف در مورد معضلات اخلاقی را درک کنند. با درگیر شدن در بحث ها و بحث های اخلاقی، دانش آموزان می توانند مهارت های تفکر انتقادی و درک عمیق تر از پیچیدگی تصمیم گیری اخلاقی را توسعه دهند.

آموزش اخلاق باید فراتر از بحث های نظری باشد و در سناریوهای زندگی واقعی ادغام شود تا آن را مرتبط و کاربردی کند (دی سیو^۲، ۲۰۱۴، ص ۱۴۷). مطالعات موردی، ایفای نقش، و فعالیت های یادگیری تجربی می توانند فرصت هایی را برای دانش آموزان فراهم کنند تا اصول اخلاقی را در موقعیت های عملی به کار گیرند. چنین تجارب فراگیر یادگیری دانش آموزان را تشویق می کند تا پیامدهای اعمال خود را ارزیابی کنند و تأثیر تصمیمات خود را بر خود و دیگران درک کنند.

پرورش یک محیط تصمیم گیری اخلاقی مستلزم ایجاد یک فرهنگ کلاس درس حمایتی و باز است (برکوویتز و بیر^۳، ۲۰۱۸، ص ۵۵). مربیان باید فضای امنی را ایجاد کنند که در آن دانش آموزان در بحث درباره نگرانی های اخلاقی و جستجوی راهنمایی احساس راحتی کنند. تشویق گفت و گوی محترمانه و گوش دادن فعال در میان دانش آموزان، آنها را قادر می سازد تا دیدگاه های متفاوت را درک کنند و قضاوت های اخلاقی آگاهانه داشته باشند.

گنجاندن معضلات اخلاقی و تصمیم گیری اخلاقی در برنامه درسی نیز می تواند هوش هیجانی و همدلی دانش آموزان را افزایش دهد (حسینی، ۱۳۹۰، ص ۱۱۲). درک احساسات دخیل در موقعیت های اخلاقی به دانش آموزان کمک می کند تا با ارزش

1. Goud
2. DeCew
3. Berkowitz & Bier

های خود و دیگران ارتباط برقرار کنند. همدلی نقش حیاتی در تصمیم گیری اخلاقی ایفا می کند، زیرا دانش آموزان را تشویق می کند که احساسات و دیدگاه های دیگران را در هنگام انتخاب در نظر بگیرند.

توسعه مهارت های تصمیم گیری اخلاقی همچنین مستلزم آن است که دانش آموزان تعارضات اخلاقی را بشناسند و از آن عبور کنند (کولبرگ، ۲۰۱۵، ص ۲۶۵). زمانی که ارزش های شخصی با هنجارهای اجتماعی در تضاد باشد یا زمانی که معضلات اخلاقی شامل مبادلات دشوار باشد، تضادهای اخلاقی ممکن است به وجود بیایند. تشویق دانش آموزان به دست و پنجه نرم کردن با تعارضات اخلاقی، تاب آوری و توانایی تصمیم گیری اصولی را در شرایط چالش برانگیز تقویت می کند.

در فرآیند پرورش تصمیم گیری اخلاقی، مربیان نقش مهمی را به عنوان مربی و راهنما ایفا می کنند (واکر^۱، ۲۰۱۷، ص. ۷۴). معلمانی که مظهر ارزش های اخلاقی هستند و به عنوان الگوهای اخلاقی عمل می کنند، می توانند دانش آموزان را تشویق کنند تا آن ارزش ها را درونی کنند و آنها را در زندگی خود به کار گیرند. مربیان باید صداقت، صداقت و همدلی را در تعامل خود با دانش آموزان نشان دهند تا احساس مسئولیت اخلاقی را در آنها القا کنند.

ترکیب خدمات اجتماعی و فرصت های مشارکت مدنی نیز می تواند به تصمیم گیری اخلاقی کمک کند (روزل^۲، ۲۰۱۵، ص. ۲۳۹). مشارکت در پروژه های یادگیری خدماتی دانش آموزان را در معرض مسائل و چالش های اجتماعی قرار می دهد و آنها را تشویق می کند تا مسئولیت رسیدگی به نیازهای اجتماعی را بر عهده بگیرند. از طریق چنین تجربیاتی، دانش آموزان یاد می گیرند که پیامدهای اخلاقی اقدامات خود را ارزیابی کنند و در ایجاد تغییرات مثبت مشارکت فعال داشته باشند.

1. Walker
2. Ruisel

تشویق به خود اندیشی یکی دیگر از جنبه های ضروری پرورش تصمیم گیری اخلاقی در دانش آموزان است (مون^۱، ۲۰۱۶، ص ۱۸۹). شیوه های انعکاسی، مانند روزنامه نگاری و بحث های گروهی، به دانش آموزان اجازه می دهد تا ارزش ها، تعصبات و انگیزه های خود را بررسی کنند. با پرورش خودآگاهی، دانش آموزان می توانند تصمیم های اخلاقی بگیرند که با خود و ارزش های واقعی آنها همسو باشد.

پرورش تصمیم گیری اخلاقی در دانش آموزان فرآیندی چندوجهی است که شامل ارائه یک درک جامع از اخلاق، ادغام سناریوهای زندگی واقعی، پرورش فرهنگ کلاس درس حمایتی و توسعه هوش هیجانی و همدلی است. مریبان نقشی محوری در الگوسازی رفتار اخلاقی و هدایت دانش آموزان از معضلات اخلاقی دارند. موسسات آموزشی با توانمندسازی دانش آموزان برای انتخاب درست از نادرست، به رشد شهروندانی مسئولیت پذیر و اخلاق مدار کمک می کنند.

رشد اخلاقی: سفر از کودکی تا بزرگسالی

رشد اخلاقی فرآیندی پیچیده و پویا است که شامل رشد و دگرگونی استدلال، ارزش ها و رفتارهای اخلاقی از کودکی تا بزرگسالی است. این بخش مراحل مختلف رشد اخلاقی پیشنهاد شده توسط نظریه پردازان برجسته، عوامل مؤثر بر رشد اخلاقی، و پیامدهای تقویت رشد اخلاقی در افراد را بررسی می کند (کولبرگ، ۱۹۷۶، ص ۳۱-۵۳).

یکی از نظریه های بنیادی رشد اخلاقی توسط لارنس کولبرگ (۱۹۷۶) ارائه شده است که شش مرحله از استدلال اخلاقی را که در سه سطح گروه بندی شده اند، بیان کرد: ماقبل قراردادی، متعارف و پسا قراردادی. در سطح ماقبل قراردادی، قضاوت های اخلاقی کودکان مبتنی بر اجتناب از تنبیه و پاداش جویی است. در سطح متعارف، افراد با هنجارهای اجتماعی مطابقت دارند و به دنبال تأیید دیگران هستند. در نهایت، در سطح پسا قراردادی، تصمیمات اخلاقی توسط اصول اخلاقی جهانی و وجدان فردی هدایت می شوند.

نظریه رشد اخلاقی کولبرگ تأثیرگذار بوده است، اما به دلیل سوگیری فرهنگی و تأکید بر استدلال انتزاعی خود با انتقاداتی نیز مواجه شده است (گیبب^۱، ۲۰۱۴). نظریه پردازان دیگر، مانند کارول گیلیگان^۲ (۱۹۸۲)، اهمیت اخلاق مراقبت، به ویژه در رشد اخلاقی زنان را برجسته کرده اند. دیدگاه گیلیگان بر اهمیت روابط، همدلی و شفقت در تصمیم گیری اخلاقی تأکید دارد.

در طول سفر رشد اخلاقی، عوامل مختلف درونی و بیرونی با یکدیگر تعامل دارند تا قطب‌نمای اخلاقی فرد را شکل دهند. اجتماعی شدن در خانواده، گروه های همسالان، مؤسسات آموزشی و جامعه گسترده تر، نقشی اساسی در القای ارزش ها و باورهای اخلاقی ایفا می کند (گروسک و هاستینگز^۳، ۲۰۱۵). والدین به عنوان عوامل اولیه جامعه پذیری، به عنوان الگو عمل می کنند و هنجارهای اخلاقی را از طریق تقویت و الگوسازی به فرزندان خود منتقل می کنند.

علاوه بر این، تأثیرات فرهنگی و مذهبی به طور قابل توجهی بر رشد اخلاقی تأثیر می گذارد (کلر^۴، ۲۰۱۴). فرهنگ‌های مختلف ممکن است ارزش‌ها و فضایل اخلاقی خاصی را در اولویت قرار دهند که منجر به تنوع در استدلال اخلاقی در بین جوامع می‌شود. آموزه های دینی اغلب رهنمودها و اصول اخلاقی را در اختیار افراد قرار می دهد که بر تصمیم گیری اخلاقی آنها تأثیر می گذارد.

در سال‌های اخیر، محققان تأثیر فناوری و رسانه‌ها را بر رشد اخلاقی نیز بررسی کرده‌اند (روزنبرگ و شوارتز^۵، ۲۰۱۶، ص ۳۱۲-۳۳۸). قرار گرفتن در معرض محتوای خشونت آمیز یا غیراخلاقی در رسانه ها می تواند افراد را نسبت به مسائل اخلاقی حساسیت زدایی کند و مرزهای بین درست و غلط را از بین ببرد. برعکس، فناوری و پلتفرم‌های

1. Gibbs

2. Gilligan

3. Grusk and Hastings

4. Keller

5. Rosenberg and Schwartz

رسانه‌های اجتماعی فرصت‌هایی را برای رشد اخلاقی از طریق قرار گرفتن در معرض دیدگاه‌ها و مسائل اجتماعی متنوع ارائه می‌دهند.

همانطور که افراد در دوران نوجوانی و بزرگسالی پیشرفت می‌کنند، ممکن است با معضلات اخلاقی و چالش‌های اخلاقی روبرو شوند که شخصیت اخلاقی آنها را آزمایش می‌کند. این تجربیات می‌توانند هویت اخلاقی را شکل دهند - ادغام ارزش‌های اخلاقی در خودپنداره فرد (کلبی و دیمون، ۲۰۱۸). ایجاد یک هویت اخلاقی قوی، سازگاری بین باورها و اعمال اخلاقی را تقویت می‌کند.

مؤسسات آموزشی نقش تعیین‌کننده‌ای در پرورش رشد اخلاقی دارند (برکوویتز و گریچ^۱، ۲۰۱۷، صفحات ۶۵۷-۶۹۶). ادغام آموزش اخلاقی در برنامه درسی، ترویج بحث‌های اخلاقی، و تشویق خدمات اجتماعی می‌تواند رشد اخلاقی دانش‌آموزان را تسهیل کند. علاوه بر این، برنامه‌های آموزش شخصیت که بر فضایل مانند صداقت، احترام و همدلی تأکید دارند، می‌توانند بر رشد اخلاقی تأثیر مثبت بگذارند.

رشد اخلاقی یک سفر مادام‌العمر است که با رشد و دگرگونی استدلال، ارزش‌ها و رفتارهای اخلاقی مشخص می‌شود. مراحل رشد اخلاقی پیشنهاد شده توسط کولبرگ و دیگر نظریه‌پردازان، بینش‌های ارزشمندی را در مورد پیچیدگی‌های تصمیم‌گیری اخلاقی ارائه می‌دهد. اجتماعی شدن، فرهنگ، مذهب، فناوری و تجربیات آموزشی همگی به شکل‌گیری قطب‌نما اخلاقی افراد کمک می‌کنند. رشد اخلاقی در افراد برای ایجاد جامعه‌ای عادلانه و دلسوز ضروری است.

تأثیر تربیت اخلاقی بر رفاه و موفقیت دانش‌آموزان

تربیت اخلاقی جزء حیاتی یک نظام آموزشی جامع است که بر رشد ارزش‌های اخلاقی، ویژگی‌های شخصیتی و مهارت‌های تصمیم‌گیری در دانش‌آموزان تمرکز دارد. این بخش تأثیر عمیق آموزش اخلاقی بر رفاه و موفقیت دانش‌آموزان را بررسی می‌کند و تأثیر آن

را بر جنبه های فردی، اجتماعی و تحصیلی زندگی آنها بررسی می کند (لاپسلی و نارواز^۱، ۲۰۱۴، ص ۲۵).

آموزش اخلاقی نه تنها احساس مسئولیت اخلاقی و همدلی را در دانش آموزان ایجاد می کند، بلکه بهزیستی کلی آنها را نیز افزایش می دهد. همانطور که دانش آموزان یاد می گیرند که معضلات اخلاقی را طی کنند و تصمیمات اخلاقی درستی بگیرند، احساس ارزشمندی و رضایت درونی بیشتری را تجربه می کنند (مالتی و لاتزکو^۲، ۲۰۱۴). تحقیقات نشان می دهد که افرادی که درگیر رفتار اخلاقی هستند، تمایل به نشان دادن سطوح بالاتری از بهزیستی روانشناختی و رضایت از زندگی دارند (کرس و ملزر^۳، ۲۰۱۵، ص ۱۱۲-۱۲۸). علاوه بر این، آموزش اخلاقی جو مثبت مدرسه را تقویت می کند، ارتباط اجتماعی را ترویج می کند و موارد قلدری و پرخاشگری را کاهش می دهد (برکوویتز و بیر^۴، ۲۰۱۶، ص ۷۸).

توسعه استدلال اخلاقی و مهارت های تصمیم گیری اخلاقی از طریق آموزش اخلاقی تأثیرات گسترده ای بر روابط بین فردی دانش آموزان دارد. دانش آموزانی که دارای ارزش های اخلاقی قوی و همدلی هستند، بیشتر درگیر رفتارهای اجتماعی می شوند و با همسالان خود ارتباط معناداری برقرار می کنند (کارلو^۵ و همکاران، ۲۰۱۴، صفحات ۷۴-۹۱). آنها سطوح بالاتری از همکاری، مهربانی و تمایل به کمک به دیگران در مواقع ضروری را نشان می دهند. چنین مهارت های مثبت بین فردی به ایجاد یک محیط یادگیری هماهنگ و حمایتی کمک می کند.

آموزش اخلاقی علاوه بر بهبود رفاه و روابط اجتماعی، نقش اساسی در شکل گیری موفقیت تحصیلی دانش آموزان نیز دارد. تحقیقات نشان می دهد که دانش آموزانی که درگیر استدلال اخلاقی و تفکر اخلاقی هستند تمایل دارند سطوح بالاتری از انگیزه و

-
1. Lapsley & Narvaez
 2. Maltese and Latzko
 3. Kreß & Melzer
 4. Berkowitz & Bier
 5. Carlo